

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій Жильцов
2023

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи соціально-правового захисту для студентів

спеціальності	231 Соціальна робота
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	231.00.01 Соціальна робота
освітньої програми	231.00.02 Соціальна педагогіка
освітньої програми	231.00.04 Соціальна адвокати́я

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 1880/23
(підпис) (прізвище, ініціал)
2023 р.

Київ – 2023

Розробник:

Жанна ПЕТРОЧКО, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Викладач:

Жанна ПЕТРОЧКО, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Протокол № 16 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри _____ Тетяна ЛЯХ
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 231.00.01 Соціальна робота зі спеціальності «Соціальна робота»)
28.08. 2023 р.

Керівник освітньої програми 231.00.01 _____ Вадим СУЛЦЬКИЙ
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 231.00.02 Соціальна педагогіка зі спеціальності «Соціальна робота»)
28.08. 2023 р.

Керівник освітньої програми 231.00.02 _____ Олена ДЕНИСЮК
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 231.00.04 Соціальна адвокація зі спеціальності «Соціальна робота»)
28.08. 2023р.

Керівник освітньої програми 231.00.04 _____ Світлана САПІГА
(підпис)

Робочу програму перевірено

01.09. 2023р.

Заступник декана _____ Роман ПАВЛЮК
(підпис)

Пролонговано:

на 28/2023 н.р. _____ (підпис), _____ (ПІБ), 28 » 08 2023 р., протокол № 16

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис), _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис), _____ (ПІБ), «__»__ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4/120	
Курс	3	3
Семестр	5	5
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	42	16
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	40	104
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Основи соціально-правового захисту» - про підготовка кваліфікованих фахівців шляхом засвоєння ними теоретичних знань, понять, принципів та інших загальних питань соціально-правового захисту особистістю. Оволодіння студентами теоретико-методологічними основами соціально-правового захисту, знаннями щодо реалізації державної політики України у сфері соціально-правового захисту, функціонування фахівця соціальної сфери у системі соціально-правового захисту, організаційно-технологічних засад цього процесу.

Завдання навчальної дисципліни:

- ознайомити з основами теорії права, правового регулювання та правового виховання особистості, концепцією прав людини;
- дати можливість студентам проаналізувати функціонування системи забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми в Україні на різних рівнях;
- розкрити зміст законів та інших нормативних актів у сфері соціально-правового захисту різних вразливих категорій населення; виробити в студентів уміння використовувати положення нормативних документів у процесі захисту прав отримувачів соціальних послуг;
- вивчити, проаналізувати й узагальнити досвід забезпечення прав отримувачів соціальних послуг;
- набути умінь організації соціально-правової діяльності у різних соціальних інститутах.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.01 Соціальна робота за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Основи соціально-правового захисту» забезпечує *формування таких загальних та фахових компетентностей*

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

СК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

СК 9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Основи соціально-правового захисту» забезпечує *формування таких загальних та фахових компетентностей*:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

СК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК 6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.04 Соціальна адвокатура за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Основи соціально-правового захисту» забезпечує *формування таких загальних та фахових компетентностей*:

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

СК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.01 Соціальна робота за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Основи соціально-правового захисту» забезпечує *оволодіння такими програмовими результатами навчання:*

ПНР 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПНР 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки

ПНР 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Основи соціально-правового захисту» забезпечує *оволодіння такими програмовими результатами навчання:*

ПНР 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПНР 19. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.04 Соціальна адвокатура за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти за спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Основи соціально-правового захисту» забезпечує *оволодіння такими програмовими результатами навчання:*

ПНР 16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

ПНР 18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

ПНР 24. Розробляти соціальні адвокаційні кампанії, налагоджувати ефективну міжвідомчу комунікацію.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1 «Теоретико-методологічні основи соціально-правового захисту»							
Тема 1. Сутність і соціальне призначення прав людини	6	2	-	-	-	-	4
Тема 2. Міжнародні механізми захисту прав людини	6	2	-	-	-	-	4
Тема 3. Забезпечення прав дитини: особливості, історія, концепція	12	2	6	-	-	-	4
Тема 4. Соціально-правовий захист в різних країнах світу	2	-	2	-	-	-	-
Модульний контроль	2						
Разом	28	6	8	-	-	-	12
Модуль 2 «Законодавче та інституційне забезпечення соціально-правового захисту»							
Тема 1. Законодавче забезпечення прав дітей, молоді, сімей з дітьми та інших вразливих категорій населення в Україні	10	4	2	-	-	-	4
Тема 2. Інституційна база соціально-правового захисту	8	2	2	-	-	-	4
Модульний контроль	2						
Разом	20	6	4	-	-	-	8
Модуль 3 «Реалізація державної політики у сфері соціально-правового захисту»							
Тема 1. Міжвідомча/міждисциплінарна взаємодія у системі соціально-правового захисту	8	2	2	-	-	-	4
Тема 2. Позасудові інституції захисту прав людини	6	-	2	-	-	-	4
Тема 3. Забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми у територіальній громаді	4	2	2	-	-	-	-
Модульний контроль	2						

Разом	20	4	6	-	-	-	8
Модуль 4 «Діяльність фахівців соціальної сфери у системі соціально-правового захисту»							
Тема 1. Представництво інтересів клієнта	5	2	-	-	-	-	3
Тема 2. Соціально-правовий захист представників різних груп населення	6	-	2	-	-	-	4
Тема 3. Реалізація права дитини на участь у житті суспільства та ухваленні рішень	9	2	2	-	-	-	5
Модульний контроль	2						
Разом	22	4	4	-	-	-	12
Підготовка та проходження контрольних заходів	30						
Усього	120	20	22	-	-	-	40

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1 «Теоретико-методологічні основи соціально-правового захисту»							
Тема 1. Сутність і соціальне призначення прав людини	8	2	-	-	-	-	6
Тема 2. Міжнародні механізми захисту прав людини	8	-	-	-	-	-	8
Тема 3. Забезпечення прав дитини: особливості, історія, концепція	8	-	2	-	-	-	6
Тема 4. Соціально-правовий захист в різних країнах світу	8	-	-	-	-	-	8
Модульний контроль	-						
Разом	32	2	2	-	-	-	28
Модуль 2 «Законодавче та інституційне забезпечення соціально-правового захисту»							
Тема 1. Законодавче забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми в	14	2	-	-	-	-	12

Україні							
Тема 2. Інституційна база соціально-правового захисту	14	-	2	-	-	-	12
Модульний контроль	-						
Разом	28	2	2	-	-	-	24
Модуль 3 «Реалізація державної політики у сфері соціально-правового захисту»							
Тема 1. Міжвідомча/міждисциплінарна взаємодія у системі соціально-правового захисту особистості	10	-	-	-	-	-	10
Тема 2. Позасудові інституції захисту прав людини	10	-	2	-	-	-	8
Тема 3. Забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми у громаді	10	2	-	-	-	-	8
Модульний контроль	-						
Разом	30	2	2	-	-	-	26
Модуль 4 «Діяльність фахівців соціальної сфери у системі соціально-правового захисту»							
Тема 1. Представництво інтересів клієнта	10		-	-	-	-	10
Тема 2. Соціально-правовий захист представників різних груп населення	10	-	2	-	-	-	8
Тема 3. Реалізація права дитини на участь у житті суспільства та ухваленні рішень	10	2		-	-	-	8
Модульний контроль	-						
Разом	30	2	2	-	-	-	26
Підготовка та проходження контрольних заходів	-						
Усього	120	8	8	-	-	-	104

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

«Теоретико-методологічні основи соціально-правового захисту»

Лекція 1. Тема 1. Сутність і соціальне призначення прав людини (2 год.).

Сутність понять «право», «права людини». Властивості прав людини. Функції права: загальносоціальні, регулятивні. Принципи реалізації права. Механізми реалізації права: юридичний, психологічний. Форми та способи реалізації прав людини.

Основні поняття: право, права людини, об'єктивне право, суб'єктивне право, властивості права, функції, принципи, форми та способи реалізації права.

Лекція 2. Тема 2. Міжнародні механізми захисту прав людини (2 год.).

Сутність міжнародного права. Система захисту прав людини в рамках Організації Об'єднаних Націй (ООН). Роль і структура ООН. Функції Комітету з прав людини та Верховного комісара ООН з прав людини. Органи і процедури контролю в рамках ООН. Підготовка періодичних доповідей держав як механізм контролю за дотриманням прав людини. Проведення розслідувань приватних скарг. Дія міжнародних судів та інших міжнародних організацій.

Основні поняття: міжнародне право, ООН, Комітет ООН з прав людини, Комітет ООН з прав дитини, процедури контролю, періодична доповідь, міжнародний суд.

Лекція 3. Тема 3. Забезпечення прав дитини: особливості, історія, концепція (2 год.).

Сутність і ознаки прав дитини. Історія розвитку ідеї прав дитини. Конвенція ООН про права дитини як концепція соціально-правового захисту дитини. Принципи Конвенції. Основні положення Конвенції ООН про права дитини: сутність, взаємозв'язок. Класифікація прав дитини.

Найкращі інтереси дитини. Керівні принципи ООН щодо альтернативного догляду дітей. Система захисту дітей.

Основні поняття: права дитини, етапи розвитку прав дитини, концепція забезпечення прав дітей, найкращі інтереси дитини, система захисту дітей.

Семінарське заняття 1-3. Тема 3. Права дитини (6 год.).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 3, 5

Додаткові: 1, 2, 3, 6

Семінарське заняття 4. Тема 4. Соціально-правовий захист в різних країнах світу (2 год.).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1

Додаткові: 8

Модуль 2

«Законодавче та інституційне забезпечення соціально-правового захисту»

Лекція 4-5. Тема 1. Законодавче забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми в Україні (4 год.).

Загальна характеристика законодавства України щодо дітей, молоді, сімей з дітьми та інших вразливих категорій населення. Розвиток законодавчої бази України щодо соціально-правового захисту дітей, сімей та молоді.

Загальний огляд кодексів України: Сімейний кодекс, Кримінальний кодекс, Кримінально-процесуальний кодекс, Кодекс України про адміністративні правопорушення, Житловий кодекс України.

Права і обов'язки дітей різного віку, закріплені законодавством України.

Правоздатність і дієздатність людини.

Основні поняття: законодавство України, закони, кодекси, постанови, накази, правоздатність, дієздатність.

Семінарське заняття 5. Тема 1. Права і обов'язки людини в Конституції та інших нормативно-правових документах України (2 год.).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1

Додаткові: 4

Лекція 6. Тема 2. Інституційна база соціально-правового захисту (2 год.)

Загальна характеристика соціальної інституції. Система інституцій у сфері захисту населення. Загальна характеристика інституційної бази соціально-правового захисту особистості в Україні. Інституції державного рівня. Інституції місцевого рівня.

Основні поняття: інституційна база, державний рівень, локальний рівень, центральні органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, служби, установи, центри, заклади соціального захисту, заклади соціального обслуговування.

Семінарське заняття 6. Тема 2. Інституційна база соціально-правового захисту в Україні (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1

Додаткові: 5, 8

Модуль 3

«Реалізація державної політики у сфері соціально-правового захисту»

Лекція 7. Тема 1. Міжвідомча / міждисциплінарна взаємодія у системі соціально-правового захисту (2 год.)

Сутність міжвідомчої і міждисциплінарної взаємодії. Значення міжвідомчої і міждисциплінарної взаємодії у соціальній роботі. Виявлення та організація першочергових заходів соціального захисту дітей, які перебувають

у складних життєвих обставинах, силами міждисциплінарної команди.

Організація соціального захисту дітей в СЖО міждисциплінарною командою.

Основні поняття: міждисциплінарна, міжвідомча взаємодія, міждисциплінарна команда.

Семінарське заняття 7. Тема 1. Діяльність міждисциплінарної команди у системі соціально-правового захисту (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 2, 4

Додаткові: 5

Семінарське заняття 8. Тема 2. Позасудові інституції захисту прав людини (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1

Додаткові: 8

Лекція 8. Тема 3. Забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми у територіальній громаді (2 год.)

Нормативне підґрунтя захисту прав дітей, молоді та сімей з дітьми у територіальній громаді. Огляд нормативних акцентів щодо діяльності на рівні територіальної громади. Суб'єкти захисту прав в територіальній громаді.

Функції органу опіки і піклування в територіальній громаді. Служби у справах дітей як координатори процесу соціально-правового захисту дітей та сімей з дітьми.

Основні поняття: територіальна громада, органи опіки і піклування, служба у справах дітей, ключові вектори захисту прав дітей.

Семінарське заняття 9. Правові аспекти захисту прав дитини у територіальній громаді (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 5

Додаткові: 5

Модуль 4

«Діяльність фахівців соціальної сфери у системі соціально-правового захисту»

Лекція 9. Тема 1. Представництво інтересів клієнта (2 год.)

Сутність поняття «представництво інтересів клієнта». Різні підходи до представництва інтересів клієнта. Рівні, типи й стратегії представництва

інтересів. Сутність індивідуального представництва інтересів людини. Алгоритм індивідуального представництва інтересів клієнта. Колективне представництво інтересів. Державний соціальний стандарт надання соціальної послуги «представництва».

Основні поняття: представництво інтересів клієнта, підходи до представництва, рівні, типи, стратегії представництва, індивідуальне представництво, колективне представництво.

Семінарське заняття 10. Тема 2. Соціально-правовий захист представників різних груп населення (2 год.).

Рекомендовані джерела:

Основні: 1

Додаткові: 1, 2, 8

Лекція 10. Тема 3. Реалізація права дитини на участь у житті суспільства й ухваленні рішень (2 год.)

Участь у житті суспільства як фундаментальне право дитини. Участь у житті суспільства як самопредставництво: сутність і значення. Ступені, сфери та «сходинок» участі. Форми залучення дітей до участі в житті суспільства. Принципи стосунків між дорослими та дітьми, ризики та перешкоди участі. Дитяче громадське об'єднання як середовище реалізації права дитини на участь у житті суспільства.

Основні поняття: право на участь у житті суспільства та ухваленні рішень, ступені участі, форми участі, принципи участі, ризики і перешкоди участі, дитячі громадські об'єднання.

Семінарське заняття 11. Тема 3. Форми участі дітей в житті суспільства та ухваленні рішень (2 год.)

Рекомендовані джерела:

Основні: 1

Додаткові: 3, 8

Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Разом	-	17	-	17	-	17	-	17	17
Максимальна кількість балів									68
Розрахунок коефіцієнта: Максимально можлива кількість балів – 68. $68:60 = 1,13$. Коефіцієнт = 1,13. Розрахунок балів, отриманих студентом (приведення до відповідності, де максимум – 60), здійснюється за формулою: $X : 1,13 =$ кількість балів – рейтинговий показник успішності студента (де X – кількість балів, отриманих студентом протягом вивчення курсу).									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Модуль 1

«Теоретико-методологічні основи соціально-правового захисту»

Самостійна робота 1. Теоретико-методологічні основи соціально-правового захисту (12 год.)

1. Створити кросворд за темами першого модулю (не менше 20 запитань).

Критерії оцінювання:

Самостійна робота оцінюється у 5 балів, де:

- 1-2 бали - досить низький рівень підготовки, що вимагає додаткового опрацювання теоретичного матеріалу; запитання до кросворду підібрано не по темі;

- 3 бали - посередній рівень підготовки зі значною кількістю недоліків; окремі питання не відповідають темі;

- 4 бали - в цілому достатній рівень підготовки матеріалів з незначною кількістю помилок; до окремих відповідей некоректно складено запитання.

- 5 балів - відмінний рівень підготовки до самостійної роботи з припустимими незначними недоліками; наявні усі 20 запитань.

Модуль 2

«Законодавче та інституційне забезпечення соціально-правового захисту»

Самостійна робота 2. Законодавче та інституційне забезпечення соціально-правового захисту (8 год.)

1. Визначити соціальні інституції соціально-правового захисту дітей, молоді та сімей з дітьми, що розміщені за Вашим місцем проживання, дати їм

коротку характеристику. Створити інституційну карту соціально-правового захисту населення за місцем проживання.

Критерії оцінювання:

Самостійна робота оцінюється у 5 балів. Де:

- 5 балів, це коли задання виконано в повному обсязі, робота змістовна, карта відповідно оформлена;
- 4 бали – якщо робота виконана майже на 90% від загального обсягу, змістовна, карта належно оформлена;
- 3 бали – обсяг виконаної роботи становить 50% від загального обсягу, помірно змістовна, карта належно оформлена;
- 2 бали – виконана частина роботи складає від 20% від загального обсягу, інституцій підібрано мало, карта належно не оформлена;
- 1 бал – обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу, інституції підібрано неправильно, оформлення карти не належне.

Модуль 3

«Реалізація державної політики у сфері соціально-правового захисту»

Самостійна робота 3. Реалізація державної політики у сфері соціально-правового захисту (8 год.)

1. Написати есе щодо труднощів та перспектив захисту прав дітей у територіальній громаді.

Критерії оцінювання:

Самостійна робота оцінюється у 5 балів, де:

- 5 балів, це коли робота студентом виконана в повному обсязі, змістовна, відповідно оформлена; думки викладено обґрунтовано, цікаво;
- 4 бали – якщо робота виконана майже на 90% від загального обсягу, змістовна, належно оформлена; розкрито основні проблемні питання;
- 3 бали – обсяг виконаної роботи становить 50% від загального обсягу, помірно змістовна, належно оформлена;
- 2 бали – виконана частина роботи складає від 20% від загального обсягу, тема розкрита слабо;
- 1 бал – обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу, робота не змістовна, оформлення не належне.

Модуль 4

«Діяльність фахівців соціальної сфери у системі соціально-правового захисту»

Самостійна робота 4. Діяльність фахівців соціальної сфери у системі

соціально-правового захисту особистості (12 год.)

1. Дібрати три приклади із ЗМІ щодо фактів порушення прав вразливих груп населення.

Критерії оцінювання:

Самостійна робота оцінюється у 5 балів, де:

- 5 балів, це коли робота студентом виконана в повному обсязі, змістовна, відповідно оформлена; приклади підібрано вдало;
- 4 бали – якщо робота виконана майже на 90% від загального обсягу, змістовна, належно оформлена; приклади підібрано вдало;
- 3 бали – обсяг виконаної роботи становить 50% від загального обсягу, помірно змістовна, належно оформлена; не всі приклади відповідають темі;
- 2 бали – виконана частина роботи складає від 20% від загального обсягу, тема розкрита слабо; приклади не суттєві;
- 1 бал – обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу, робота не змістовна, оформлення не належне.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у тестовому режимі в ЕНК.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді;
- на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання:

- виконання тестових завдань – максимум 25 балів.
- правильна відповідь на одне запитання – 1 бал (виставляється автоматично програмою ADTester у електронному курсі).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою проведення семестрового контролю є екзамен.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Діяльність позасудових інститутів захисту прав людини (Інститут

- Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини).
2. Форми сімейного влаштування дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.
  3. Патронат над дітьми як нова соціальна послуга та форма захисту дітей, які залишилися без батьківського піклування.
  4. Представництво інтересів клієнта: сутність, види.
  5. Сутність і соціальне призначення прав людини
  6. Міжнародне право: сутність, види документів, ключові органи міжнародного права.
  7. Діяльність ООН як ключовий механізм забезпечення прав людини.
  8. Етапи і характеристика індивідуального представництва.
  9. Визначення, перелік та специфіка прав дитини.
  10. Концепція забезпечення прав дитини. Модель Концепції
  11. Конвенція ООН про права дитини: структура, значення
  12. Сутність і властивості прав людини.
  13. Права дітей різного віку.
  14. Закон України «Про охорону дитинства»: загальна характеристика, основні зміни і доповнення.
  15. Законодавча база соціально-правового захисту дітей, молоді та сімей з дітьми.
  16. Історичний розвиток ідеї прав дитини.
  17. Сутність та значення Преамбули до Конвенції ООН про права дитини.
  18. Підходи до представлення та відстоювання інтересів людини
  19. Сучасна ситуація в Україні щодо соціально-правового захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
  20. Класифікація прав людини.
  21. Функції Комітетів ООН в системі соціально-правового захисту.
  22. Дія Міжнародних судів та інших міжнародних організацій.
  23. Державна допомога сім'ям з дітьми.
  24. Загальна характеристика інституційної системи забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми на державному рівні (центральні органи виконавчої влади).
  25. Загальна характеристика інституційної системи забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми на державному рівні (на рівні територіальної громади).
  26. Правові аспекти захисту прав дитини в територіальній громаді.
  27. Ключові групи дітей, які потребують соціально-правового захисту.
  28. Інновації Закону країни «Про соціальні послуги».
  29. Участь дитини, які перебуває у складних життєвих обставинах, у різних процесах ухвалення рішення.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

«Основи соціально-правового захисту»

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1	Модуль 2
Назва модуля	Теоретико-методологічні основи соціально-правового захисту	Законодавче та інституційне забезпечення соціально-правового захисту
Кількість балів за модуль	77	55
Лекції	3 (3 бали)	3 (3 бали)
Теми лекцій	1. Сутність і соціальне призначення прав людини 2. Міжнародні механізми захисту прав людини 3. Забезпечення прав дитини: особливості, історія, концепція	4-5. Законодавче забезпечення прав дітей, молоді, сімей з дітьми та інших вразливих категорій населення в Україні 6. Інституційна база соціально-правового захисту
Семінарські заняття	4 (44 бали)	2 (22 бали)
Теми семінарських занять	1-3. Права дитини 4. Соціально-правовий захист в різних країнах світу	5. Права і обов'язки людини в Конституції та інших нормативно-правових документах України 6. Інституційна база соціально-правового захисту в Україні
Самостійна робота	СР. 1 (5 балів) Створити кросворд за темами модулю	СР. 2 (5 балів) Створити інституційну карту соціально-правового захисту населення за місце проживання
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)

Модулі	Модуль 3	Модуль 4
Назва модуля	Реалізація державної політики у сфері соціально-правового захисту	Діяльність фахівців соціальної сфери у системі соціально-правового захисту
Кількість балів за модуль	65	54
Лекції	2 (2 бали)	2 (2 бали)
Теми лекцій	7. Міжвідомча/міждисциплінарна взаємодія у системі соціально-правового захисту 8. Забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми в територіальній громаді	9. Представництво інтересів клієнта 10. Реалізація права дитини на участь в житті суспільства та ухваленні рішень
Семінарські заняття	3 (33 бали)	2 (22 бали)
Теми семінарських занять	7. Діяльність міждисциплінарної команди в системі соціально-правового захисту 8. Позасудові інституції захисту прав людини 9. Правові аспекти захисту прав дитини у територіальній громаді	10. Соціально-правовий захист представників різних груп населення 11. Форми участі дітей в житті суспільства та ухваленні рішень
Самостійна робота	СР. 3 (5 балів) Написати есе щодо труднощів та перспектив захисту прав дітей у територіальній громаді	СР. 4 (5 балів) Дібрати три приклади із ЗМІ щодо фактів порушення прав вразливих груп населення
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота (25 балів)	Модульна контрольна робота (25 балів)
Розрахунок	Максимально можлива кількість балів – 251 бал. Коефіцієнт – 4,18 (251:60 = 4,18) Розрахунок балів, отриманих студентом, здійснюється на формулою: $X: 4,18 + \text{бали за екзамен (max 40)}$, де X – кількість балів, отриманих студентом протягом вивчення навчальної дисципліни	

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1	Модуль 2
Назва модуля	Теоретико-методологічні основи соціально-правового захисту	Законодавче та інституційне забезпечення соціально-правового захисту
Кількість балів за модуль	17	17
Лекції	1 (1 бал)	1 (1 бал)
Теми лекцій	1. Сутність і соціальне призначення прав людини	2. Законодавче забезпечення прав дітей, молоді, сімей з дітьми в Україні
Семінарські заняття	1 (11 балів)	1 (11 балів)
Теми семінарських занять	1. Забезпечення прав дитини: особливості, історія, концепція	1. Інституційна база соціально-правового захисту в Україні
Самостійна робота	СР. 1 (5 балів) Створити кросворд за темами модулю	СР. 2 (5 балів) Створити інституційну карту соціально-правового захисту населення за місце проживання
Види поточного контролю	-	-

Модулі	Модуль 3	Модуль 4
Назва модуля	Реалізація державної політики у сфері соціально-правового захисту	Діяльність фахівців соціальної сфери у системі соціально-правового захисту
Кількість балів за модуль	17	17
Лекції	1 (1 бал)	1 (1 бал)
Теми лекцій	3. Забезпечення прав дітей, молоді та сімей з дітьми в територіальній громаді	4. Представництво інтересів клієнта
Семінарські заняття	1 (11 балів)	1 (11 балів)
Теми семінарських занять	3. Позасудові інституції захисту прав людини	4. Соціально-правовий захист представників різних груп населення
Самостійна робота	СР. 3 (5 балів) Написати есе щодо труднощів та перспектив захисту прав дітей у територіальній громаді	СР. 4 (5 балів) Дібрати три приклади із ЗМІ щодо фактів порушення прав вразливих груп населення
Види поточного контролю	-	-
Розрахунок	Максимально можлива кількість балів – 68 балів. Коефіцієнт – 1,13 (68:60 = 1,13) Розрахунок балів, отриманих студентом, здійснюється на формулою: $X: 1,13 + \text{бали за екзамен (max 40)}$, де X – кількість балів, отриманих студентом протягом вивчення навчальної дисципліни	

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. Петрочко Ж. Соціально-правовий захист. Енциклопедія освіти : енциклопедія / ред. В. Кремень. 2-ге вид. Київ, 2021. С. 948.
2. Закон України «Про соціальні послуги». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>
3. Закон України «Про охорону дитинства». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 24.09.2008 р. № 866 «Про питання діяльності органів опіки та піклування, пов'язаної із захистом прав дитини» (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/866-2008-%D0%BF#Text>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 № 585 «Про забезпечення соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/585-2020-%D0%BF>

Додаткові

1. Закон України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2342-15>
2. Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>
3. Конвенція ООН про права дитини.
4. Конституція України.
5. Постанова КМУ від 1 червня 2020 р. № 587 «Про організацію надання соціальних послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/587-2020-%D0%BF#n176>
6. Петрочко Ж.В. Забезпечення права на сім'ю: від традицій до інновацій // Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова. Серія 11. Соціальна робота. Соціальна педагогіка : зб. наук праць. Вип. 17. Ч. 1 Київ. Івано-Франківськ : Вид. НПУ імені М.П.Драгоманова, 2013. 216 с. С. 75–82.
7. Петрочко Ж.В. Система захисту дітей в Україні: компоненти та кроки до оновлення / Особистість у просторі виховних інновацій : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. Ін-ту проблем виховання НАПН України / [За ред. І.Д.Бега, Р.В.Малиношевського, О.М.Докукіної]. Київ, 19.10.2018 р. Івано-Франківськ : НАІР, 2018. 448 с. С. 280-285.
8. Соціальна робота з вразливими сім'ями з дітьми: у 2-х ч. / З.П.Кияниця, Ж.В.Петрочко. Київ : ОБНОВА КОМПАНІ, 2017. 256 с.

9. Ковчина І.М. Основи соціально-правового захисту особистості: навч.-метод. посіб. Київ. НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2011. 297 с. URL: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/29743/kovchina_2011.pdf?sequence=1&isAllowed=y

9. Додаткові ресурси

1. Електронна адреса навчального курсу. URL : <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=24857>